

A Fővárosi Ítéltábla a ... és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve felperesnek, a ... és Partnerei Ügyvédi Iroda által képviselt ... (alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. február 10-én kelt 15.G.41.072/2011/62. számú ítélete ellen a felperes részéről 64. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000 (Ötszázezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A perben nem álló ... Kft. (a továbbiakban: ... Kft.) 1999. február 16. napjáig rendelkezett koncessziós engedéllyel játékkaszinó üzemeltetésére. A társaság egyedüli tagja az ugyancsak perben nem álló ... Kft. (későbbi elnevezése szerint ... Kft.) volt.

A felperes Hollandiában bejegyzett, hollandiai székhelyű betéti társaság, beltagja az ... B.V. (a továbbiakban: ... B.V.).

A felperes mint megbízó, és az alperes mint megbízott 1998 márciusában megbízási szerződést kötöttek, amelyben az alperes vállalta a ... Kft. és a ... Kft. átvilágítását, továbbá, hogy kidolgozza a felperes tervezett befektetésének üzleti/finanszírozási és ezekhez kapcsolódó szerződéses, jogi struktúráját, közreműködik az ehhez szükséges szerződések és jognyilatkozatok elkészítésében, a hitelező ...bank Rt.-vel történő egyeztetésben. Alperes az általa kidolgozott konstrukció szerinti projekt megvalósulásának keretében egy többoldalú, a felperes, a ...bank Rt., valamint a ... Kft., a ... Kft. és az őket képviselő ... magánszemély között együttműködési megállapodást is előkészített, amelyet 1998. március 27-én végül csak a ...bank Rt.-n kívüli többi érintett fél írt alá. A felek együttműködési megállapodás 2. pontjában rögzített szándéka szerint a felperes befektetni szándékozott a magyarországi játékkaszinó iparba, ... a ... Kft. adósságainak rendezéséhez a jelenleg működő

játékkaszinó fenntartásához, bővítéséhez, illetve a koncessziós engedély lejárta után a kaszinó új társaság keretében való működtetéséhez, valamint fejlesztéséhez külföldi befektetőt kívánt bevonni. Ennek érdekében közös vállalkozás létrehozását, illetve fenntartását határozták el. A közös vállalkozás létrehozásának módja az, hogy a felperes megvásárolja a ... Kft. 50 %-os üzletrészét a ... Kft.-től, másrészt a felperes és a ... Kft. egy új koncessziós társaságot, valamint egy vagyonkezelő társaságot alapítanak abból a célból, hogy az új koncessziós engedélyre az új társasággal pályázzanak. Az új engedély megadása után a játékkaszinó üzemeltetéséhez szükséges eszközöket és a ... Kft. helyiségeire vonatkozó bérleti jogot a vagyonkezelő társaság tulajdonában tartják és az új társaság által üzemeltetik.

A ...bank Rt. 1998. május 5-én 2.672.000 USD összegre szóló bankgaranciát bocsátott ki a felperes részére, továbbá 2.000.000 USD kölcsön folyósítására szerződést kötött a ... Kft.-vel.

Ezt követően a felperes a ... Kft. üzletrésze vételárának első részleteként 2.672.000 USD-t megfizetett az eladó ... Kft. részére, majd megkezdte a ...- Kft. fejlesztésével kapcsolatos beruházások finanszírozását.

Az 1998. évi XC. törvény 75. § (13) bekezdése alapján a pénzügyminiszter külön pályázat kiírása nélkül 1999. december 31-ig meghosszabbította a ... Kft. koncessziós engedélyét.

A ...bank Rt. 1998. december 7-én felmondta a ... Kft. és a ... Kft. kölcsönszerződéseit, majd a szerződésekből eredő követelését ... Rt.-re engedményezte.

A felperes és a ... Kft. (korábbi nevén: ... Kft.) 1999. július 9-én megalapították az ... Befektetési Kft.-t új koncessziós társaságként, melyet a cégbíróság 1999. szeptember 9-én jegyzett be a cégjegyzékbe. A kiírt új koncessziós pályázatot nem az ... Kft. nyerte.

A ... Kft. 1999. augusztus 19-én taggyűlést tartott. A taggyűlési jegyzőkönyvbe foglalt 4/1999. (VIII. 19.) számú határozat szerint a tagok tudomásul vették és megállapították, hogy jogutódlás eredményeképpen a felperes helyett a társaságban az 50 %-os tulajdonosi jogosultságokat közvetlenül az ... B.V. fogja gyakorolni. A jegyzőkönyv továbbá azt is rögzíti, a pénzügyminisztérium előzetes hozzájárulását adja a holland jog szerinti jogutódláshoz. A tagváltozást a cégbíróság bejegyezte a cégjegyzékbe.

A ... Rt. kérelmére 2000. március 10-én elrendelték a ... Kft. felszámolását.

A felperesi társaság holland cégbíróságánál letétbe helyezett, 2000. évi üzleti beszámolójában szereplő könyvvizsgálói nyilatkozat szerint a felperes 1999. december 31-ig átadta összes eszközét és forrását az ... B.V.-nek, és ezt követően további tevékenységet nem végzett.

A felperes 2007. március 20-án előterjesztett keresetében az alperest a Ptk. 318. §-ára és 339. § (1) bekezdésére hivatkozással szerződésszegéssel okozott kártérítés címén 54.085.872 USD és 1998. november 1-től a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata, továbbá a perköltség megfizetésére kérte kötelezni. Kártérítési igénye 5.939.000 USD összegben a ... Kft. üzletrészéért kifizetett első vételár részletből és a ... Kft.-ben 1998-1999. években megvalósított beruházásai

értékéből, 2.243.680 USD összegben a befektetett tőke után hozadékként számítható kamatból mint elmaradt vagyoni előnyből, továbbá 45.903.192 USD összegben a kidolgozott üzleti terv szerint 2006. május 30-ig számított haszonból mint elmaradt vagyoni előnyből tevődött össze.

A kereseti előadás szerint az alperes azzal tanúsított jogellenes felróható magatartást, hogy a felperessel kötött megbízási szerződés fennálltának tartama alatt a ...bank Rt.-vel is megbízási szerződést kötött, majd annak keretében valótlán értékelést adott a ... Kft. és a ... Kft. kölcsöntartozásainak biztosítékairól. E jogellenes, felróható alperesi magatartás miatt a felperest kár érte. Az alperes magatartása és a felperesi károsodás közötti okozati összefüggés abban áll, hogy a felperessel kötött megbízási szerződés alapján készített pozitív alperesi jelentés vezetett a felperesi projekt megvalósításának megkezdéséhez, ugyanakkor a ...bank Rt. megbízása alapján adott alperesi leminősítés következtében a felperesi projekt a ... Rt.-hez került, ami azt eredményezte, hogy a felperes már nem vehetett részt sikerrel az új koncessziós pályázaton.

A keresetösségi joga hiányát vitató alperesi védekezéssel szemben a felperes előadta, hogy jogképes, szerepel a személyes joga szerinti cégnyilvántartásban. A holland cégbíróságtól beszerzett könyvvizsgálói jelentésben szereplő, azonban szövegkörnyezetéből és összefüggéseiből kiragadott mondatra hivatkozással alperes megalapozatlanul állítja azt, hogy a könyvvizsgálói jelentésben megjelölt időponttól minden felperesi jogosultság és kötelezettség tekintetében felperes beltagja, az ... B.V. a felperes jogutódjává vált. Önmagában a könyvvizsgálói nyilatkozat nem szolgálhat alapul annak megállapítására, hogy felperes és beltagja között a perbeli kártérítési igényre is kiterjedő egyetemes jogutódlást eredményező jogügylet jött volna létre, illetve, hogy perbeli követelését felperes a beltagjára engedményezte volna.

A felperes az ... Kft.-ben mindvégig megtartotta üzletrészt, ami önmagában cáfolja azt, hogy közte és beltagja között egyetemes jogutódlásra került volna sor, az együttműködési megállapodás 25. pontja pedig az abban foglalt követelések engedményezését egyébként is kizárta.

Az irányadó holland jog szabályai szerint ugyanakkor a könyvvizsgáló jelentéséből az alperes által hivatkozott mondat olyan tranzakciót takar, amelynek alapján a felperes veszteségei kerültek „átkönyvelésre” a beltagra, aki a mérlegben szereplő eszközök és források átkönyvelése mellett bocsátotta felperes rendelkezésére a hitelezői követelések rendezéséhez szükséges pénzeszközöket a csőd, illetve a csődközzeli helyzet elkerülése érdekében.

A perbeli kártérítési igény továbbá a felperes előtt sem 1999. december 31-én, sem a 2000. évi felperesi mérleg készítésének az időpontjában még nem volt ismert, tekintettel arra, hogy felperes csak 2006 szeptemberében szerzett tudomást a kártérítési igényét megalapozó jogellenes és felróható alperesi magatartásról. Ily módon ez a követelés 1999. december 31-én nem szerepelhetett a felperes számviteli nyilvántartásaiban, mérlegeiben, amiből egyértelműen következik, hogy a felperes és beltagja között 1999. december 31-i hatállyal történt eszköz-forrás átkönyvelésnek sem lehetett a tárgya. Egyebekben a perbeli követelés szerepel a felperes mérlegeiben. A keresetösségi jog vizsgálatával összefüggésben felperes

indítványozta az illetékes hatóság megkeresését az irányadó holland jog tartalmára nézve.

A felperes csatolta a közte és a beltagja közötti eszköz-forrás „átkönyvelés” időpontjában képviselőjét ellátó ... nyilatkozatát arra nézve, hogy a perbeli követelés jogosultja továbbra is a felperes, az nem került átadásra.

Az alperes elévülési kifogásával szemben a felperes arra hivatkozott, csak 2006. szeptember végén szerzett tudomást az alperes kártérítési felelősségét megalapozó jogellenes magatartásáról, igényét ezt követően haladéktalanul bírói úton érvényesítette, az elévülési kifogás ezért alaptalan.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Elsődlegesen a keresetösségi jog hiányára hivatkozott. Ezzel összefüggésben előadta, az általa csatolt okiratokból, így a felperesi társaság és az ... B.V. 2000. évi pénzügyi beszámolójából és a hozzá tartozó könyvvizsgálói jelentésből, valamint a ... Kft. 1999. augusztus 19-i taggyűlési jegyzőkönyvében foglaltakból az állapítható meg, hogy a felperes 1999. december 31-én befejezte tevékenységét és minden jogot, kötelezettséget átadott beltagjának, az ... B.V.-nek, a felperes tevékenységét ezt követően a beltag folytatta. Mindezek a magyar jog rendelkezései szerinti egyetemes jogutódlásként értékelendők. A jelen perben irányadó 1979. évi 13. tvr. (Nmtvr.) 30. § (1) bekezdésének a keresetlevél benyújtásakor hatályos rendelkezéséből következően az engedményezés megítélésére is a magyar jogot kell alkalmazni, a perbeli követelés érvényesítésére annak engedményezése esetén is az ... B.V. lenne jogosult.

A felperes azért sem rendelkezik keresetösségi joggal, mert az általa előadott kereseti tényállás szerint a kár nem őt, hanem az általa létrehozott koncessziós társaságot, az ... Kft.-t érte, ez a társaság indult ugyanis sikertelenül az 1999-ben kiírt koncessziós pályázaton. A Szegedi Ítéltábla 2/2005. (VI. 17.) kollégiumi állásfoglalásában foglaltak szerint a tag magánvagyonában esett hátrány saját jogú érvényesítése kizárt, mert a tényleges hátrányt, azaz a kárt a társaság szenvedte el. Ezért hiányzik a kártérítési felelősség egyik eleme, a felperest ért kár.

Az alperes elévülési kifogást is előterjesztett, továbbá érdemben is vitatta kártérítési felelőssége fennálltát.

Az elsőfokú bíróság 2009. december 11-én kelt 15.G.40.433/2007/44. számú ítéletével a keresetet elutasította, felperest az alperes részére 1.250.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte, egyebek mellett kifejtve, a rendelkezésre álló adatokból az volt megállapítható, hogy 1999. december 31. napjával felperes valamennyi eszközét és forrását átadta beltagjának, a perben nem álló ... B.V.-nek, e teljes vagyonátadás az alperessel szemben kártérítés címén érvényesített felperesi követelésre is kiterjedt, így módon a keresettel érvényesített jog nem a felperest illeti meg, a felperes keresetösségi joga hiányában a kereset érdemi elutasításának volt helye.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2011. május 12-én meghozott 14.Gf.40.604/2010/4. számú végzésével az első fokú ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat

hozatalára utasította, a felperes másodfokú perköltségét 1.525.000 forintban, az alperesét 625.000 forintban állapította meg. Határozata indokolásában a 2008. márciusi együttműködési megállapodás 2. pontjában foglaltakra is utalva rámutatott, egyértelműen megállapítható, hogy az együttműködési megállapodás szerinti szerződéses konstrukció a keresetösségi jog szempontjából is a különböző jogügyletek egységes megítélését indokolja. A felperesi igény legnagyobb részét kitevő elmaradt haszon a koncessziós társaságként újonnan létrehozott ... Kft. működésének a sikertelen pályázatból következő hiányából eredt, amely koncessziós társaságnak a közhitelű cégnyilvántartás adatai szerint felperes maradt a tagja, tulajdonosa. Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az alperes által e körben előadottakat elfogadva lényegében azt állapította meg, hogy a felperes és beltárgya között a magyar jog engedményezésre vonatkozó szabályai alapján megítélendő szerződéssel egyetemes vagyonátruházás történt. A perben ugyanis csak arra nézve áll rendelkezésre bizonyíték, hogy a felperes mérlegében szereplő eszközök és források átadására a felperes beltárgya részére a holland jog alapján került sor, amint azt a ... Kft. 1999. augusztus 19-i taggyűlési jegyzőkönyve is tartalmazza. Így azt, hogy ezen eszköz és forrás átadás egyetemes jogutódlásnak minősül-e abban az értelemben, hogy magában foglal minden, akár a jövőben ismertté vált követelést is, kizárólag a holland jog alapján lehet dönteni. E körben továbbá a rendelkezésre álló mérlegek, valamint a ... Kft. taggyűlési jegyzőkönyvében foglaltak nem engedményezésre, hanem inkább a Hollandiában bejegyzett gazdasági társaság felperes és beltárgya közötti, a felperes személyes joga alapján megítélendő jogügyletre utalnak, így az Nmtvr. 30. § (1) bekezdésében, továbbá 3. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra is tekintettel a jelen ügyben vita a tények vagy viszonyok jogi minősítése kérdésében csak akkor lehet, ha ismertek a holland jog irányadó rendelkezései is, szükség esetén a felperes és a beltárgya között ténylegesen megvalósult jogügylet adatai is. Ugyancsak a holland jog ismerete alapján lehet megalapozott következtetést levonni arra nézve, hogy a felperes 2000. évi mérlegében szereplő nullás tételek a perbeli követelés szempontjából mit jelentenek.

Az ítéletvégzés rögzíti azt is, az első fokú ítélet iratellenes megállapításával szemben a felperes nem tett olyan nyilatkozatot, hogy a perbeli követelést 2000. évet követően már nem szerepeltette mérlegeiben, nyilatkozatának valóságos tartalma az, hogy a felperesi társaság 2002. évtől nem volt köteles mérlegképzítésre. A felperes keresetösségi jogának megítélése szempontjából valójában annak lenne jelentősége, ha az ... B.V. mérlege tartalmazná a perbeli követelést, mert ez a 2000. évi mérleg könyvvizsgálói megállapításával együttesen értékelve már valóban bizonyítaná a perbeli követelés átadását.

Az ítéletvégzés álláspontja szerint arra tekintettel, hogy a felperes keresetösségi jogának hiányára nézve az alperes bizonyítékként csatolta a Hollandiából beszerzett mérlegeket, valamint a ... Kft. taggyűlési jegyzőkönyvét, amely okiratok a felperesi oldalon a perbeli követelést is érintő jogutódlásra utalhatnak, a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltakból következően a felperest terheli annak bizonyítása, hogy az alperes által szolgáltatott bizonyítékokkal szemben a jelen perben érvényesített követelés anyagi jogosultja változatlanul a felperes. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak fel kell hívnia felperest a holland jog, illetve a

felperes és beltagja közötti jogügylet körében bizonyítási indítványa előterjesztésére, és a lefolytatott bizonyítási eljárást követően kell állást foglalnia a felperes kereshetőségi joga tárgyában; amennyiben jogutódlás hiányában a perbeli követelés tekintetében a felperest megilleti a kereshetőségi jog, az elsőfokú bíróságnak az érdemi védekezést megelőző, ugyancsak a felperes kereshetőségi jogát érintő, illetve a követelés elévülésére vonatkozó alperesi kifogásokat kell vizsgálnia.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a peres felek által indítványozott kérdések megjelölésével tájékoztatást szerzett be a holland jogról az illetékes hatóságon keresztül, továbbá a Fővárosi Ítéltábla végzésében foglaltak szerint a kereshetőségi jog fennállta tekintetében rá háruló bizonyítási teherre utalással felhívta felperest, részletesen tárja fel a közte és a beltagja között ténylegesen megvalósult jogügyleteit, írja le az ezzel kapcsolatos eseménytörténeti tényeket és csatolja mindezekre vonatkozóan bizonyítékait.

A felhívásban foglaltakra a felperes úgy nyilatkozott, 1999. év végén nem történt más, mint a holland jog alapján kötelezően előírt módon a felperes veszteségeit a beltag rendezte és figyelemmel arra, hogy a felperes anyagi helyzete megrendült, tevékenységének profitot termelő részét a beltag maga folytatta, míg a veszteséget előidéző követeléseket, illetve az ezzel kapcsolatos vagyonelemeket „a veszteség számviteli rendezése után” a felperesnél hagyta. 1999. évben nem történt több, mint amire a holland jogszabályok lehetőséget adnak, nevezetesen a negatív üzleti eredménynek a korlátlanul felelős beltagra történő átkönyvelése.

A felperes ismételten hivatkozott az 1999. évben nála és beltagjánál egyaránt ügyvezetői tisztséget betöltő ... korábban már csatolt, 2009. február 5-én kelt nyilatkozatára, amely szerint 1999. december 30-i fordulónappal reparációs szándékkal történt a felperes tartozásainak és eszközeinek átkönyvelése a beltagra, ez a transzferálás nem jelenti sem a felperes magyarországi beruházásával kapcsolatban elszenvedett veszteségek miatti igényének érvényesítéséről való lemondást, sem ezen jognak a felperes beltagjára történő átruházását. A felperes ... 2012. február 3-án közjegyzői okiratba foglalt, a korábbival lényegében azonos tartalmú újabb nyilatkozatát is csatolta, hangsúlyozva, ... időközben nyugdíjba vonult, a felperessel már nincs közvetlen kapcsolatban, azonban a felperes és beltagja vezető állású tisztségviselőjeként 1999-ben ő rendelte el a kötelező vagyonrendezési eljárást, az ő rendelkezése alapján történt a mérlegben szereplő eszközök és források átkönyvelése.

A felperes továbbá csatolta a kereshetőségi joga hiányára vonatkozó alperesi kifogás alapjául szolgáló nyilatkozatot adó könyvvizsgáló 2012. február 7-én kelt nyilatkozatát, amelyben „igazolja”, hogy az ... B.V. nem a felperesi társaság „általános utódja”, jöllehet 1999. végén a felperesi társaság „eszközeit és kötelezettségeit átvette”, a felperest a holland kereskedelmi kamara ez idő szerint is nyilvánartja.

Felperes hangsúlyozta, közte és beltagja között az eszközök és források előadása szerinti átkönyvelésének egyetlen célja az átkönyvelés időpontjában fennálló felperesi veszteség rendezése volt, miután felperesnek egyes befektetéseinek értékét

nullára kellett leírnia, aminek eredményeképp saját tőkéje olyan mértékben lecsökkent, ami feltétlenül beltági beavatkozást, veszteség rendezést tett szükségessé annak érdekében, hogy a felperes cégértéke legalább nullára visszaállhasson. Kétségtelen, hogy a holland jog tartalmáról kapott tájékoztatás szerint az eszközök és források átadása elvileg megvalósulhatott tételes átadás keretében, megfelelő ügyleti formában, a hitelezők hozzájárulásával, ez azonban még a magyar jog szerint sem jelent mindenre kiterjedő, generális jogutódlást. Ugyanakkor a perbeli esetben könyvviteli nonszensz, hogy egy esetleges, mindenre kiterjedő jogutódlás esetén „a jogelőd” felperes könyveiben vagyonelemek maradjanak, ugyanakkor „a jogutód” beltág könyveiben nem jelennek meg azok a vagyonelemek, amelyeket elvileg a teljes körű eszköz-forrás átadás keretében jogelődjétől átvett. A felperesnek ez idő szerint is tulajdonát képezik olyan eszközök, amelyek az alperes állítása szerinti jogutódlást megelőzően tulajdonában voltak, a beltág könyveiben ugyanakkor a felperestől átvett eszközök nem jelennek meg, ezzel szemben felperes mérlegében „az átvételt” követően is nagy összegű kötelezettségeket tart nyilván beltágjával mint kapcsolt vállalkozással szemben, ami azt jelenti, hogy a számviteli törvény rendelkezései alapján, számvitelileg sem lehet szó teljes körű vagyonátruházásról, mindenre kiterjedő jogutódlásról. Annak bizonyítására, hogy az eszközátadás nem volt teljes körű, így általános jogutódlásra közte és beltágja között a számviteli szabályok szerint sem kerülhetett sor, a felperes „szükség szerint” könyvszakértő kirendelését indítványozta azzal, hogy nincs különbség az európai számviteli standardok között, ezért magyar könyvszakértő nyilatkozata is irányadó.

A felperes állította, az általa előadottak, a csatolt okiratok, valamint a holland jogról kapott tájékoztatás bizonyítják, nem állapítható meg, hogy közte és beltágja között a felperes összes eszköze és kötelezettsége tekintetében általános jogutódlás történt volna, továbbá azt is, hogy a perbeli követelés felperes beltágjára átszállását eredményező különös, kontraktuális jogutódlás kizárt.

Felperes véleménye szerint a holland jogról kapott tájékoztatás értelmében a felperes összes eszközének és forrásának a beltágba történő bevitele a felperes végelszámolását, megszűnését vonta volna maga után, erre azonban bizonyítottan nem került sor. Az általános jogutódlást cáfolja az a tény is, hogy az ... Kft.-nek a felperes tagja maradt, továbbá, hogy a perbeli kaszinó-befektetéssel összefüggésben álló követelése érvényesítése iránt felperes már 1999-ben pert indított a ...bank Rt., illetve jogutódja ellen, egy esetleges általános jogutódlás erre tekintettel sem a felperesnek, sem beltágjának nem is állt volna érdekében.

Általános jogutódlás hiányában pedig a jelenleg is működő felperesi társaság a holland jogról kapott tájékoztatás szerint csak külön szerződésben ruházhatta volna át perbeli követelését beltágjára, ilyen szerződés, megállapodás létét, tartalmát azonban az alperesnek kellene bizonyítania, aminek nem tett eleget.

Azt, hogy a perbeli követelés tekintetében felperes és beltágja között 1999. december 31-i hatállyal különös jogutódlás következett volna be, nyilvánvalóan az a körülmény is kizárja, hogy ekkor még ez a követelés nem volt ismert, így nem is képezhette szerződéses átruházás tárgyát.

A felperes hivatkozott arra is, a Fővárosi Ítéltábla végzésében foglaltakból az következik, hogy a perbeli követeléssel kapcsolatos igényérvényesítés

jogosultságának bizonyítása körében felperest csak „a szükséghez képest” terheli a közte és beltagja között ténylegesen megvalósult jogügyletek feltárásának kötelezettsége, miután azonban a holland jogról kapott tájékoztatóban foglaltakból egyértelműen megállapítható, hogy az alperes által állított jogutódlás a holland jog alapján kizárt, lehetetlen, a kereshetőségi jog vizsgálata körében nincs szükség a felperes és beltagja közötti jogügylet feltárására.

Az általa csatolt okiratok egyébként is hitelt érdemlően bizonyítják a közte és beltagja közötti jogügylet tartalmát, hatását, azt, hogy a per tárgyát képező követelést érintő semmilyen jogutódlás nem történt. Nemleges tényként ugyanakkor a felperesnek nem áll módjában annak bizonyítása, hogy közte és beltagja között nem jött létre a perbeli követelés tekintetében jogutódlást eredményező jogügylet. Az állított jogutódlás tényének bizonyítására az alperes által csatolt okiratok azért sem alkalmasak, mert a Fővárosi Ítéltábla végzése szerint a perbeli követelés átadását az bizonyítaná, ha e követelés a felperes beltagjának mérlegében szerepelne, ilyen tartalmú mérleg azonban nem áll rendelkezésre.

A ... Kft. 1999. augusztus 19-i taggyűlési jegyzőkönyve továbbá a felperes véleménye szerint a kereshetőségi jog vizsgálata során egyáltalán nem vehető figyelembe, mert azt a Fővárosi Ítéltábla végzésében kizárta az e körben figyelembe vehető bizonyítékok köréből, amikor azt állapította meg, hogy a felperesi igény nem a ... Kft. működésének hiányában elmaradt bevételből, hanem az újonnan létrehozott koncessziós társaság működésének hiányából eredt.

Az alperesi elévülési kifogással szemben a felperes állította, tanúkkal bizonyította, hogy a perbeli kártérítése alapját képező jogellenes, szerződésszegő alperesi magatartás az alperessel szembeni kártérítési igény érvényesítéséhez szükséges tények 2006-ban jutottak a tudomására, ezt követően haladéktalanul, még az elévülés bekövetkeztét megelőzően érvényesítette igényét.

Az alperes a Fővárosi Ítéltábla végzésében foglaltakra utalva hangsúlyozta, a kereshetőségi jog tekintetében az általa szolgáltatott bizonyítékokkal szemben mindenekelőtt annak bizonyítása szükséges, hogy a perbeli követelés anyagi jogi jogosultja a felperes. E körben a bizonyítási teher a felperesen van. Ezzel összefüggésben a tények körében felperesnek azt kell bizonyítania, hogy milyen módon, milyen tartalmú jogügylet keretében ment végbe közte és beltagja között a jogok és kötelezettségek könyvvizsgálói jelentésben rögzített átadása 1999. december 31-i hatállyal. Annak bizonyítása is a felperesre hárul, hogy az eszközök-források tényleges átadását eredményező jogügyletet a holland jog miként minősíti. A tények vonatkozásában felperes az elsőfokú bíróság felhívása ellenére nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, még csak egyértelmű előadást sem tett arra nézve, hogy az eszközök-források átadására milyen tartalmú jogügylet keretében került sor.

A közte és a beltagja közötti jogügylet tartalmára nézve tett ellentmondásos nyilatkozatok mellett a felperes nyilvánvalóan tévesen hivatkozik arra, hogy a perbeli követelés tekintetében azért nem történt jogutódlás, mert a holland jog szerint a követelés átruházásához külön írásbeli megállapodás lenne szükség, ilyen azonban nem készült, illetve annak létét, tartalmát az alperesnek kellene

bizonyítania. Ez a felperesi álláspont ellentétes a Fővárosi Ítéltábla végzésében foglaltakkal.

Emellett felperes az ítéltábla végzésében rögzítettekben nyilvánvalóan tévesen jut arra a következtetésre, hogy a keresetösszeírás jog vizsgálata körében a ... Kft. 1999. augusztus 19-i jegyzőkönyvét az ítéltábla kizárta volna a bizonyítékok köréből.

Az alperes által csatolt okirati bizonyítékok alapján ugyanakkor nem kétséges, hogy - egyebekben a felperes által sem vitatottan - az eszközök és források átadására nézve a felperes és beltárgya között létrejött valamilyen jogügylet, a perben csak az képezi vita tárgyát, hogy milyen tartalommal.

A rendelkezésre álló adatok nem támasztják alá a felperes azon előadását, hogy nem készült írásbeli megállapodás. Nyilvánvaló ugyanis, hogy az eszköz-forrás átadás, illetve a jogutódlás tényét rögzítő dokumentumok valamilyen másik okirat alapján készültek, amelynek a felperes birtokában kell, illetve kellett lennie. Az, hogy ezt az okiratot a felperes nem csatolja bizonyítékként, továbbá az abban foglalt ügylet tartalmáról sem nyilatkozik, a felperes terhére esik.

A holland jog tartalmáról kapott tájékoztatóban foglaltak a felperes állításával szemben nem teszik szükségtelemmé a tények, vagyis a jogügylet tartalmának felperesi bizonyítását, már csak azért sem, mert a tájékoztatás nem terjed ki a konkrét tények vizsgálatára.

A tájékoztatás alapján ugyanakkor megállapítható, hogy a holland jog szerint a betéti társaság és annak beltárgya is számviteli és társasági jogi értelemben egyaránt elkülönült jogalany. Ugyanakkor a tájékoztatás nem említ olyan jogintézményt, amelynek keretében a betéti társaság és beltárgya mérlegben kimutatott vagyona között külön jogügylet nélkül egyszerű „átkönyvelés” lehetséges lenne. Mindezekre figyelemmel a tájékoztatásban foglaltak nem támasztják alá azt, hogy a felperes személyes joga alapján a felperes állítása szerinti ügylet az általa állított módon megvalósítható lenne. Egy ilyen ügylet esetleges végrehajtása egyébként sem lenne összhangban a felperes által állított ügyleti céllal, figyelemmel arra, hogy a tájékoztató szerint a holland jog alapján a beltárgy a törvény erejénél fogva felel a betéti társaság tartozásaiért, így szükségtelen, hogy helytállása érdekében, illetve ennek keretében közte és a betéti társaság között külön tranzakcióra kerüljön sor.

A válaszok értelmében továbbá a holland jog a beltárgy automatikus, jogszabályon alapuló helytállásához képest elismeri és önálló jogügyletként kezeli a betéti társaság eszközeinek, illetve forrásainak a felek jogi aktusaként megvalósuló átadását mint jogutódlást, amely minden eszközre, forrásra kiterjed, nem korlátozódik a mérlegben szereplő eszközökre és forrásokra.

A perbeli esetben a rendelkezésre álló adatok alapján az is megállapítható, hogy felperesnek volt olyan szándéka, hogy felhagy gazdasági tevékenységével. Ezt támasztja alá az alperes által hivatkozott könyvvizsgálói jelentésben foglalt nyilatkozat. A könyvvizsgálói jelentés és a felperes által a megismételt eljárásban csatolt, 2012. február 7-i könyvvizsgálói nyilatkozat is arra utal, hogy a felperes és beltárgya között ilyen általános eszköz-forrás átruházásra irányuló jogügylet jött létre, amire a holland jog a kifejtettek szerint lehetőséget ad. Ezen jogügylet eredményeként az átvevő beltárgy társasági jogi értelemben nem vált a betéti társaság jogutódjává, ez azonban nem jelenti azt, hogy az átruházás ne terjedne ki

minden vagyonelemre, így a betéti társaság vagyonának részét képező követelésekre is. Az ilyen ügylettel vagyoni jogi értelemben általános jogutódlás következik be a betéti társaság és belfogja között.

A felperes és belfogja közötti teljes eszköz-forrás átruházásra, vagyis általános vagyoni jogi jogutódlás megvalósítására irányuló ügyleti szándékot a ... Kft. 1999. augusztus 19-i taggyűlési jegyzőkönyve, valamint a felperes nullás tételeket tartalmazó 2000. évi mérlege is alátámasztja. Ezzel szemben a felperes nem bizonyított olyan jogügyleti tartalmat, amely alapján megállapítható lenne, hogy a perben érvényesíteni kívánt követelésnek ő az anyagi jogi jogosultja. Mindezek mellett az alperes elévülési kifogását is fenntartotta.

Az elsőfokú bíróság 2014. február 10-én meghozott 15.G.41.072/2011/62. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, felperest az alperes részére 3.125.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Elsődlegesen az alperes által állított, a felperes keresetösségi jogának hiányát eredményező jogutódlás vizsgálata körében a Fővárosi Ítéltábla alapeljárásban meghozott végzésében foglalt iránymutatásra utalással rögzítette, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy ő a perbeli követelés anyagi jogosultja. A jogkövetkezményekre figyelmeztetést is tartalmazó felhívása ellenére a felperes nem tett eleget bizonyítási kötelezettségének, nem bizonyította, hogy 1999. december 31. napjával milyen jogügylettel került sor eszközei és forrásai átadására belfogja részére.

Az eszközök és a források átruházásával kapcsolatos jogügylet tartalmára nézve felperes ellentmondásos nyilatkozatokat tett, egyrészt elismerte, hogy „átkönyveléssel” a mérlegben szereplő eszközök és források átadása megtörtént, ugyanakkor azt is állította, az eszközök, források nála maradtak, csak értéküket írta le nullára, követeléseinek és tartozásainak átruházásához szerződésre lett volna szükség, ami nem készült.

A holland jog tartalmáról kapott tájékoztatás alapján egyértelműen megállapítható, a holland jog nem zárja ki annak lehetőségét, hogy a betéti társaság belfogja a törvény erejénél fogva fennálló helytállási kötelezettségéhez képest tartozást vállaljon át a betéti társaságtól, ugyanakkor az elkülönült vagyon elvét követve úgy rendelkezik, a betéti társaság javai fölött a tagok nem rendelkezhetnek önállóan. A tájékoztatás szerint továbbá a forrásokat nem lehet csak úgy átvinni, mert ahhoz a hitelezők közreműködése szükséges; a betéti társaság eszközeinek, forrásainak átvétele esetén a vevő minden eszközt és forrást megvásárol; az eszköz, forrás átvételénél minden egységet megfelelő módon kell átruházni, ingatlan esetén közjegyzői okirat, követelés esetén engedményezés, ingó dolog esetén adásvételi szerződés szükséges. Mindebből az következik, a holland jog szerint lehetőség van arra, hogy egy betéti társaság átruházza eszközeit és forrásait a belfogjára, ami a jövőbeni követelések átruházását is jelenti, ehhez azonban okirati formában külön szerződéses jogügylet szükséges. A holland jog ugyanakkor nem ismeri a felperes állítása szerinti, jogutódlás nélküli egyszerű „átkönyveléses” jogügyletet.

A ... Kft. alperes által csatolt 1999. augusztus 19-i taggyűlési jegyzőkönyvében foglaltak szerint a társaság 50 %-os mértékű tagsági jogai tekintetében felperes helyébe jogutódként a felperes belfogja lépett. A felperesi társaság 2000. évi üzleti beszámolójában szereplő, szintén az alperes által csatolt könyvvizsgálói jelentés

azt rögzíti, hogy 1999. december 31. napjával a felperes valamennyi eszközét és kötelezettségét beltagjára ruházta, ezt követően semmiféle tevékenységet nem végez. Ezzel ellentétes adatot a felperes által a megismételt eljárásban csatolt 2012. február 7-i könyvvizsgálói nyilatkozat sem tartalmaz, ugyanakkor ez a nyilatkozat is megerősíti azt, hogy a felperes eszközeit és forrásait 1999. végén beltagja vette át. A felperes beltagjának korábban az alperes által csatolt 2000. évi mérlegéből továbbá az is megállapítható, hogy a ...bank Rt.-vel szembeni követelést a beltág mérlege tartalmazza. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint mindezen okirati bizonyítékok és a holland jog tartalmáról beszerzett tájékoztatóban foglaltak alapján tényként volt megállapítható, hogy a felperes teljes vagyonát átruházta beltagjára, így a nem vitásan a felperesi vagyon részét képező valamennyi követelés, köztük a perbeli követelés átruházására is sor került, ami egyúttal a követelés érvényesítéséhez való jog átruházását is jelenti. Mindezekből következően a felperes nem rendelkezik igényérvényesítési jogosultsággal a jelen per tárgyát képező kártérítési követelés vonatkozásában, ezért keresetőségi jog hiányában a kereset elutasításának volt helye.

Az elsőfokú bíróság a továbbiakban részletesen kifejtette azt is, hogy az elmaradt haszon megtérítésére irányuló kereseti kérelmet a ... Kft.-vel, illetve az ... Kft.-vel összefüggésben egyaránt miért találta alaptalannak, utóbbi igény vonatkozásában azt is kifejtve, az ... Kft. a felperestől elkülönülő jogi személyiséggel és jogilag a felperesi vagyontól elkülönülő vagyonnal rendelkezett, így a Szegedi Ítélőtábla alperes által hivatkozott 2/2005. (VI. 17.) Kollégiumi állásfoglalásában foglaltakra is tekintettel felperes az ... Kft. tagjaként nem érvényesíthet kártérítési igényt az ... Kft. által elszenvedett hátrány miatt. Véleménye szerint továbbá a koncessziós társaság működésének megghiúsulásából eredő elmaradt haszon megtérítésére irányuló kereseti kérelem azért sem vezethet eredményre, mert az üzleti tervekben a projekt-társaságnál képződő profit mint prognosztizált eredmény nem minősül olyan jövedelemnek, amelyhez a társaság bizonyosan hozzájutott volna, bizonytalan jövőbeni bevétel, jövedelem pedig elmaradt haszonként nem érvényesíthető, ugyanez irányadó a projekt társaság prognosztizált eredményére tekintettel a felperes által remélt osztaléokra is.

Az elsőfokú bíróság egyebekben az alperes elévülési kifogását is vizsgálta és megalapozottnak találta, ugyancsak részletesen kifejtve álláspontját.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. A fellebbezés szerint az elsőfokú bíróság számos kérdésben figyelmen kívül hagyja a Fővárosi Ítélőtábla alapeljárásban született másodfokú határozatának a megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatásait, több megállapítása iratellenes, a rendelkezésre álló bizonyítékokból téves, megalapozatlan következtetéseket von le, a bizonyítékok és a holland jogról kapott tájékoztatás értékelése körében az indokolás több esetben beazonosíthatatlan, illetve homályos utalásokat tartalmaz, az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 221. § (1) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének.

A felperes egyebek mellett iratellenesnek tartotta az ítélet azon megállapítását, hogy a felperes úgy nyilatkozott, a perbeli követelést 2000. évet követően már nem

szerepeltette a mérlegeiben. Ezzel szemben az alapeljárásban meghozott másodfokú határozat rögzítette azt, hogy ilyen nyilatkozatot a felperes nem tett, nyilatkozatának valós tartalma az volt, hogy a felperesi társaság a 2002. évtől nem volt köteles mérlegkészítésre. Ugyancsak iratellenes a megállapítás, hogy a Fővárosi Ítéltábla végzésében tényként rögzítette volna, hogy a felperes keresetőségi joga hiányára az alperes bizonyítékokat csatolt. Ezzel szemben az ítéltábla végzése feltételes módon azt rögzíti, hogy az alperes által csatolt bizonyítékok utalhatnak a perbeli követelést is érintő jogutódlásra. Továbbá a felperes olyan nyilatkozatot sem tett, hogy a perbeli követelés a mai napig szerepel könyveiben.

Az ítéltábla végzése ugyanakkor kifejezetten rögzíti, hogy a felperes keresetőségi jogának megítélése szempontjából valójában annak lenne jelentősége, az bizonyítaná a perbeli követelés átadását, ha az a beltág mérlegében szerepelne, ez azonban a megismételt eljárásban nem nyert bizonyítást. Emellett a végzés kifejezetten jelentőséget tulajdonított a felperes 2000. évi mérlegében szereplő nullás tételeknek, azt is rögzítve, a holland jog alapján lehet választ adni arra, hogy ezen nullás tételek a perbeli követelés szempontjából mit jelentenek. Továbbá a végzés azt is megállapította, hogy a ...bank Rt.-vel szembeni követelés szerepeltetése a felperes beltágjának 2000. évi mérlegében nem igazolja az alperessel szemben évekkel később ismertté vált perbeli követelés átruházását. Az elsőfokú bíróság ítélete meghozatalakor mindezeket figyelmen kívül hagyta, a felperes mérlegében szereplő nullás tételeket a holland jog alapján egyáltalán nem vizsgálta, nem értékelte, a perbeli követelés tekintetében a felperes és beltágja közötti jogutódlás bizonyítékokként vette figyelembe - nyilvánvalóan tévesen - azt, hogy a ...bank Rt.-vel szembeni követelést a felperes beltágjának 2000. évi mérlege tartalmazza. Mindezek következtében az elsőfokú bíróság megalapozatlanul állapította meg tényként az alperes által csatolt bizonyítékok alapján azt, hogy felperes és beltágja között a perbeli követelést is érintő jogutódlás történt, erre tekintettel a követelés érvényesítésére a felperes nem rendelkezik keresetőségi joggal.

A felperes továbbá hangsúlyozta, a Fővárosi Ítéltábla azt is rögzítette határozatában, hogy miután csak a felperes mérlegében szereplő eszközök és források átadására nézve áll rendelkezésre bizonyíték, a holland jog alapján lehet eldönteni azt, hogy az eszközök, források átadása egyetemes jogutódlásnak minősül-e abban az értelemben, hogy minden követelést magában foglal, akár a jövőben ismertté váltakat is. Az elsőfokú bíróság anélkül állapította meg tényként a felperes és beltágja között a perbeli követelésre is kiterjedő jogutódlás megtörténtét, hogy ítélete indokolásában pontosan megjelölte volna a holland jog azon rendelkezéseit, amelyek szerint az adott időpontra vonatkozó mérlegben szereplő eszközök és források átadásának joghatása a mérlegben nem szereplő, a jövőben felmerült követelésekre is kiterjed, így e körben sem tett eleget indokolási kötelezettségének.

Az elsőfokú ítélet a Fővárosi Ítéltábla álláspontjával, iránymutatásával ellentétesen tartalmazza azt, hogy az elmaradt haszon iránti igény nem az ... Kft.-vel, hanem a ... Kft.-vel kapcsolatos követelésnek minősül, továbbá ugyancsak az ítéltábla korábbi végzésében foglaltakkal ellentétesen helyezkedik a Szegedi Ítéltábla kollégiumi

állásfoglalására is hivatkozással arra az álláspontra, hogy felperes nem jogosult azt ... Kft.-től járó, egyébként is bizonytalan osztalék iránti követelés érvényesítésére.

Az elsőfokú bíróság elévüléssel kapcsolatos álláspontja is téves.

2014. szeptember 8-án előterjesztett fellebbezés kiegészítésben felperes azt is sérelmezte, az elsőfokú bíróság annak ellenére minősítette szükségtelennek és utasította el a mérlegben szereplő nullás tételek könyvvizsgálói vizsgálatára irányuló bizonyítási indítványát, hogy az eljárás során felperes többször hangsúlyozta, a nullás tételek jogutódlás szempontjából történő megfelelő értékeléséhez elengedhetetlen a könyvszakértői bizonyítás lefolytatása. Ezen bizonyítási indítvány mellőzésével az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla megismételt eljárásra vonatkozó iránymutatását is figyelmen kívül hagyta. A fellebbezés kiegészítéséhez felperes csatolta a megbízásából 2014. május 31-i keltezéssel készített könyvszakértői véleményt, azt állítva, az abban foglaltak egyértelműen alátámasztják azon felperesi álláspontot, hogy a perbeli követelés vonatkozásában a felperes és beltárgja között nem került sor a felperes keresetösségi jogának megszűnését eredményező jogutódlásra.

A per másodfokú tárgyalásán felperes igazságügyi könyvszakértő kirendelését indítványozta az általa csatolt magánszakértői vélemény tárgyát képező kérdések vizsgálatára, ami véleménye szerint a keresetösségi jogának tisztázásához vezethet. Továbbá állította, a perben már 2009 áprilisában indítványozta szakértő kirendelését, majd a megismételt eljárás során is. Utalt arra is, nem vitatja, hogy valamilyen jogutódlás történt, valamilyen módon a vagyonának egy részét/egészét beltárgjára ruházta, azonban egyetemes jogutódlás hiányában fogalmilag kizárt, hogy a jövőbeni követelésekre is kiterjedő jogutódlás történt volna. Állította továbbá, amennyire tudott, eleget tett bizonyítási kötelezettségének.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokú ítélet helybenhagyását kérte, lényegében helyes indokai alapján. Véleménye szerint az elsőfokú bíróság az alapeljárásban született másodfokú határozatban foglalt iránymutatás szerinti bizonyítás lefolytatását követően helytállóan állapította meg azt, hogy a perbeli követelés tekintetében a felperes és beltárgja között jogutódlás történt, ezért a követelés érvényesítésére a felperes nem rendelkezik keresetösségi joggal. Az alperes által már az alapeljárásban csatolt okiratok - a ... Kft. 1999. augusztus 19-i taggyűléséről készült jegyzőkönyv, valamint a felperes 2000. évi üzleti beszámolójában szereplő könyvvizsgálói megállapítás - egyértelműen rögzítik a felperes valamennyi eszköze és forrása átadásának tényét, illetve a felperes és beltárgja közötti jogutódlás megtörténtét.

A holland jog tartalmáról az elsőfokú bíróság által beszerzett tájékoztatásban foglaltak ugyancsak azt támasztják alá, hogy a per tárgyát képező követelés tekintetében az alperes és beltárgja között jogutódlásra került sor. Ezzel összefüggésben alperes az első fokú eljárásban részletesen kifejtett álláspontjára utalt, hangsúlyozva, a tájékoztatásban foglaltak nem igazolják azt a felperesi állítást, hogy a holland jog lehetőséget biztosított volna a felperes és beltárgja vagyona közötti egyszerű „átkönyvelésre”.

Felperes továbbá alaptalanul hivatkozik a tájékoztatás hiányosságaira, arra, hogy az nem tartalmazza a megítélése szerint releváns témákat, kérdéseket, mert a rá

háruló bizonyítási teherből következően felperesnek kellett volna indítványoznia az általa fontosnak tartott további kérdések tisztázása érdekében a tájékoztatás kiegészítését, erre lehetősége is lett volna az első fokú eljárás során, ezt azonban elmulasztotta, ami a felperes terhére esik.

Az alperes által csatolt okirati bizonyítékok alapján, a holland jog tartalmáról kapott tájékoztatásban foglaltakra is figyelemmel a felperes és beltagja között a perbeli követelést is érintően megvalósult jogutódlás ténye aggálytalanul megállapítható, ezzel szemben felperes az elsőfokú bíróság felhívása ellenére sem bizonyította azt, hogy közte és beltagja között az általa megjelölt joghatásra irányuló jogügylet ment volna végbe, amely nem eredményezett jogutódlást, így módon a perbeli követelés anyagi jogosultja változatlanul a felperes. A felperes továbbá semmivel nem támasztotta alá azt a fellebbezési előadását, hogy a jogutódlás szükségszerűen a felperes megszűnését eredményezte volna. Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel helytállóan állapította meg azt, hogy a perbeli követelésnek nem felperes az anyagi jogosultja, erre tekintettel a felperes keresetjogi joga hiányában helytállóan utasította el a keresetet. Az alperes továbbá vitatta, hogy az első fokú ítélet a fellebbezésben foglaltak szerinti iratellenes megállapításokat tartalmazná, ezzel szemben véleménye szerint a felperesi fellebbezés több megállapítása iratellenes.

E körben egyebek mellett hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság helytállóan, a 2009. szeptember 25-i tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt felperesi nyilatkozattal egyezően rögzítette azt a felperesi előadást, hogy a perbeli követelés mind a mai napig szerepel könyveiben. A fellebbezésben előadottakkal szemben a Fővárosi Ítéltábla végzése nem tartalmazza azt, hogy nincs bizonyító ereje önmagában annak, ha a perbeli követelés 2002 után nem szerepel a felperesi mérlegben. A Fővárosi Ítéltábla továbbá a felperesi állítással szemben az alperes által csatolt okirati bizonyítékokat határozottan úgy értékelte, hogy azok tartalmára tekintettel a felperest terheli annak bizonyítása, hogy változatlanul ő a perbeli követelés anyagi jogi jogosultja.

A nullás tételekkel összefüggésben az ítéltábla végzésében a holland jog ismeretének szükségességére mutatott rá. Ugyanakkor a megismételt eljárásban a felperes ennek a kérdésnek nem tulajdonított jelentőséget, e körben a holland jog tartalmával kapcsolatos kérdések tisztázására irányuló indítványt nem terjesztett elő, ezt a kérdést csak fellebbezésében tekinti kulcsfontosságúnak.

Azt, hogy a ...bank Rt.-vel szembeni követelés a felperes beltagjának mérlegében szerepel, az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése körében helytállóan értékelte a felperes és beltagja közötti jogutódlás tényét alátámasztó körülményként, az ítélet indokolása e körben sem ellentétes a Fővárosi Ítéltábla végzésében foglaltakkal.

Az alperes véleménye szerint az elsőfokú bíróság a felperesi követelés elévülése kérdésében is helytálló álláspontra helyezkedett, figyelemmel arra is, hogy maga a felperes jelölte meg kára bekövetkezésének időpontját 1998. december 7. napjában, a kölcsönszerződések ...bank Rt. általi felmondásának időpontjában. A felperesi fellebbezés kiegészítésben foglaltakkal összefüggésben az alperes hangsúlyozta, a csatolt könyvszakértői vélemény a Pp. 235. § (1) bekezdésében és 141. § (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel olyan új bizonyítéknak minősül,

amely a másodfokú eljárásban már nem vehető figyelembe. Megállapításai egyébként sem alkalmasak a felperes kereshetőségi jogának alátámasztására, egyrészt azért, mert a Hollandiában bejegyzett társaságok holland jog és számviteli szabályok szerint készült beszámolóinak kiértékelésére a magyar könyvszakértő nem rendelkezik kompetenciával, továbbá azért sem, mert a szakértői véleményből is megállapítható, hogy a szakértőnek nem állt rendelkezésére teljes körű iratanyag, véleményét lényegében feltételezésekre alapítja, illetve a szakértői vélemény feltételezéseket tartalmaz. A szakvélemény nem alkalmas arra, hogy cáfolja a felperes könyvvizsgálójának az alperes által a peranyag részévé tett nyilatkozatában foglaltakat, amely nyilatkozat bizonyítja a felperes valamennyi eszközének, forrásának átadását a felperes beltagja részére.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság az alapeljárásban a kereshetőségi jog hiányára alapított alperesi védekezést megalapozottnak találva azért utasította el ítéletével a felperes keresetét, mert a rendelkezésre álló adatok alapján a holland jog ismerete hiányában is aggálytalanul megállapíthatónak találta azt, hogy a felperes és beltagja között a felperes által sem vitatott 1999. december 31-i hatállyal történt eszköz-forrás átadás az alperessel szemben érvényesített perbeli követelésre is kiterjedt, így a keresettel érvényesített jog nem a felperest illeti meg, annak nem a felperes az anyagi jogi jogosultja.

Az elsőfokú bíróság ítéletét a Fővárosi Ítéltábla azért találta megalapozatlannak és rendelte el az elsőfokú eljárás megismétlését, mert álláspontja szerint a rendelkezésre álló bizonyítékok - a Hollandiából beszerzett mérlegek, a ... Kft. 1999. augusztus 19-i taggyűlési jegyzőkönyve - alapján az volt megállapítható, hogy 1999. december 31-i hatállyal a felperes mérlegében szereplő eszközök és források a holland jog alapján átadásra kerültek a felperes beltagja részére, a holland jog szerinti jogutódlás történt, amely az alperes által csatolt okiratokra figyelemmel a jelen perben a felperesi kereset tárgyát érintő követelést is érinthette. Mindezekből a Fővárosi Ítéltábla azt a következtetést vonta le, hogy csak a holland jog alapján lehet döntení abban, a felperes kereshetőségi joga szempontjából meghatározó jelentőségű kérdésben, hogy a felperes és beltagja közötti eszköz-forrás átadás magában foglalt, illetve foglalhatott-e minden, akár a jövőben ismertté vált követelést, értelemszerűen a perbelit is beleértve.

A Fővárosi Ítéltábla ezért tartotta mellőzhetetlennek a megismételt eljárásban a felperes kereshetőségi jogával kapcsolatos tények, viszonyok jogi minősítéséhez a holland jog ismeretét, továbbá szükség esetén - vagyis amennyiben a holland jog szerint nem kizárt, hogy az eszköz-forrás átadás jövőben ismertté váló követelésre is kiterjedjen - a felperes és a beltagja között ténylegesen megvalósult jogügylet adatainak ismeretét, azt is rögzítve, a holland jog ismerete alapján kerülhet sor annak értékelésére is, hogy a felperes 2000. évi mérlegében szereplő nullás tételek mit jelentenek a perbeli követelés szempontjából.

A Fővárosi Ítéltábla végzésében abban a kérdésben is egyértelműen állást foglalt, hogy a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján rá háruló bizonyítási teherre figyelemmel kereshetőségi joga bizonyítása körében felperest a holland jog irányadó

rendelkezéseinek, valamint a felperes és beltárgja között ténylegesen megvalósult jogügylet tartalmának a bizonyítása terheli.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla végzésében foglalt iránymutatásnak megfelelően felhívta felperest keresetjogi joga bizonyításával összefüggésben a holland jog, valamint a közte és beltárgja között ténylegesen megvalósult jogügylet vonatkozásában nyilatkozatai, bizonyítási indítványai, bizonyítékai előterjesztésére, majd pedig a felperes által megjelölt valamennyi kérdés tekintetében is tájékoztatást szerzett be a holland jogról. E tájékoztatással összefüggésben az első fokú eljárás során a felperes nem élt kifogással, az abban foglaltak pontosítását, kiegészítését, illetve további kérdések megválaszolását nem indítványozta, így például a 2000. évi mérlegében szereplő nullás tételek perbeli követelés szempontjából történő értékelésével kapcsolatos felvetésekkel sem élt.

Ugyanakkor annak ellenére, hogy a holland jog tartalmáról kapott tájékoztatás - a 9. számú kérdésre adott válasz - szerint jogszabályi lehetőség van a betéti társaság és beltárgja között az eszközök, kötelezettségek átadására, amire azonban az átadás tárgyát képező eszköz jellegének megfelelő tartalommal és alakban megkötött jogügylettel kerülhet sor, illetve kötelezettség átadása esetén a megfelelő ügylet mellett a hitelezői hozzájárulás is szükséges, a felperes azt állította, hogy a holland jog alapján lehetetlen az alperes által állított jogutódlás, ezért a keresetjogi joga bizonyítása körében szükségtelen a közte és beltárgja között ténylegesen megvalósult jogügylet feltárása. Azt is állította továbbá, 1999. december 31-i hatállyal a mérlegében szereplő eszközök és források „átkönyveléssel” kerültek átadásra a beltárg részére.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a felperes annak ellenére nem tett eleget a perbeli követelés tekintetében fennálló igényérvényesítési jogosultsága bizonyítása körében a közte és beltárgja között ténylegesen megvalósult jogügylet tartalmára nézve a Fővárosi Ítéltábla végzésében, valamint az elsőfokú bíróság annak megfelelő felhívásában foglaltak szerinti bizonyítási kötelezettségének, hogy a holland jog tartalmáról kapott tájékoztatás értelmében a felperes és beltárgja közötti eszköz-forrás átadáshoz a holland jog rendelkezései szerinti jogügyletre is szükség volt, arra a felperes által állított „átkönyveléssel” mint számvitel-technikai művelettel önmagában nem kerülhetett sor, az eszköz-forrás átadására irányuló ügylet ugyanakkor a létrejöttét követően ismertté váló valamely követelést is magába foglalhatta. Mindezek mellett a ... Kft. 1999. augusztus 19-i taggyűlési jegyzőkönyvében foglaltak is a felperes és beltárgja között a holland jog rendelkezései szerint létrejött jogügyletre utalnak.

Felperes tartozik viselni annak következményét, hogy a perbeli követelés tekintetében fennálló igényérvényesítési jogosultsága bizonyítása körében rá háruló bizonyítási kötelezettségét nem teljesítette, elmulasztotta a közte és beltárgja között az eszközök-források átadása tárgyában létrejött jogügylet tartalmának feltárását, bizonyítását. Miután a perben rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható, hogy a per tárgyát képező kártérítési igény tárgyát képezte-e a felperes és beltárgja között történt eszköz-forrás átadás alapjául szolgáló

jogügyletnek, vagy sem, azt sem lehetett megállapítani, hogy annak felperes a jogosultja. Az elsőfokú bíróság ezért érdemben helytállóan utasította el a keresetet a keresetőségi jog hiányában.

A Fővárosi Ítéltábla abban a vonatkozásban nem osztja az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján az lenne kétséget kizáróan megállapítható, hogy 1999. december 31. napján felperes teljes vagyona a beltagra került átruházásra, ennek ugyanis ellentmond az, hogy az ... Kft. üzletrészének tulajdonjoga 1999. december 31-ét követően is a felperest illette meg, a felperes vagyonának részét képezte. Ugyanakkor miután felperes a keresetőségi jog tekintetében rá háruló bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget, a már kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytálló következtetést vont le a felperes keresetőségi joga hiányára nézve.

Figyelemmel arra, hogy a kereset elutasítását a felperes keresetőségi jogának hiánya, a per tárgyát képező kárigény egésze vonatkozásában megalapozza, a Fővárosi Ítéltábla a kereset elutasításának indokaként az első fokú ítéletben megjelölt további körülményeket érdemben nem vizsgálta.

A felperesi fellebbezésben, illetve fellebbezés kiegészítésben előadottakkal összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla az alábbiak rögzítését tartja még indokoltnak.

Az elsőfokú bíróság a holland jog tartalmáról kapott tájékoztatás lényeges tartalmát is helytállóan rögzítve megfelelő részletességgel kifejtette álláspontját ítélete indokolásában a keresetőségi jog bizonyításával összefüggésben a felperesre háruló bizonyítási teherre, és az e körben felperes terhére róható mulasztásra nézve, a felperesi fellebbezés megalapozatlanul kifogásolja az indokolási kötelezettség teljesítésének elmulasztását.

A mérlegben szereplő nullás tételek holland jog rendelkezései alapján történő értékelésével összefüggésben a megismételt eljárásban a felperes nyilatkozatot, indítványt nem tett, a könyvszakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványa sem a nullás tételek vizsgálatára, hanem annak bizonyítására irányult, hogy közte és beltagja között általános jogutódlásra a számviteli szabályok szerint sem kerülhetett sor. A könyvszakértői bizonyítás ugyanakkor a már kifejtettek szerint nem alkalmas a felperes keresetőségi joga megítélése körében jelentős tények megállapítására, e körben ugyanis a felperest mindenekelőtt a közte és beltagja között megvalósult ügylet tényleges tartalmának a feltárási kötelezettsége terhelte volna, aminek felhívás ellenére nem tett eleget. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság, amikor a könyvszakértő kirendelését szükségtelennek találta, és mellőzte. Ugyanezen indokok alapján nem vezethetett eredményre a könyvszakértői bizonyítás másodfokú eljárásban történő lefolytatására irányuló felperesi indítvány sem.

Az iratokból megállapíthatóan továbbá felperes a megismételt eljárásban csak a 2014. január 22-én 60. sorszám alatt előterjesztett beadványában indítványozta

könyvszakértő kirendelését, majd indítványát utóbb a 61. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvbe foglaltan pontosította. Az iratokkal ellentétes tehát a fellebbezési tárgyaláson tett azon felperesi előadás, hogy a könyvszakértő kirendelését felperes a megismételt eljárásban is mindvégig szükségesnek tartotta és indítványozta.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - fentiek szerinti részben eltérő indokolással - helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a peresztes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával az ügyvédi tevékenységgel arányban állóan mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2014. szeptember 23.

Dr. Tibold Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s.k.
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s.k.
bíró